

Яңги долларлы банкнот

Кучли ҳимояланган. Нафисроқ, безатилган.
Хавфсизроқ.

2008 йилнинг бошидан муомалага кириши режалаштирилган янги \$5 долларли банкнот, Қўшма Штатларнинг сўнги босилиб чиққан валютасидир.

Америка Қўшма Штатлари ҳукумати тасвир ва ҳимоя воситаларини ўзгартишнинг сўнги услубиларидан фойдаланиб, валютани қалбакилаштиришга қарши курашда олдинда бормоқда. АҚШ валютасига ўзгатришлар киритиш 2003 йили муомалага киритилган \$20 долларли банкнотдан бошланди. Бу жараён 2004 йили \$50 долларли ва 2006 йили \$20 долларли банкнотларнинг муомалага киритилиши билан давом эттирилди. Режага кўра \$100 долларли янги банкнотни чиқарш \$5 долларли пулдан сўнг амалга ошади.

Ўзгартирилган бакнотлар **кучлироқ ҳимояланган, нафисроқ безатилган ва ҳавфсизроқ:**

Кучли ҳимояланган, чунки уни текшириш анча осон;

Нафис безакларни қўллаш орқали пулни қалбакилаштиришнинг олди олинган бўлиб,

у АҚШ валютасини **ҳимоя қилишга кўпроқ** кафолат беради.

АҚШ ҳукуматининг валютани қалбакилаштиришга қарши олиб бораётган ҳавфсизлик чоралари, кучли қонуний назорат, ўз пулларини қандай қилиб текшириш лозимлигини аҳолига тушунтирувчи қатъий ҳатти-ҳаракатлар, шунингдек, пул муомаласидаги одобининг туғри йўлга қўйилиши валютани қалбакилаштиришнинг олдини олувчи энг яхши восита бўлиб қолмоқда.

Ўзингизнинг қийинчиллик билан топган пулингизни ҳимоя қилишга ўрганинг: \$5 долларли янги банкнот безагидаги ўзгартишларни билиб олинг ва пулингизни текширинг.

Асоратсиз ўтиш

Гарчи АҚШ валютасининг кўриниши нозк равишда ўзгартирилиб борилсада, унинг 1861 йилдан бошлаб муомалага чиқарилган барча банкнотлари ўз кучи ва қийматини йўқотмайди. Банкнотларни савдога қўйишнинг ҳожати йўқ. Ҳеч бир АҚШ валютаси бекор қилинмаган ва ёки девальвацияга қилинмаган. АҚШ ўз валютаси қийматини ҳеч қачон пасайтиргаган. Янги банкнотнинг муомалага кириши билан, эски тўзиб кетган банкнотлар банк тизими орқали қайтариб олиниб йўқ қилинади.

Агар банкнотни қалбаки деб гумон қилсангиз

Агар сизга берилган пулни қалбаки деб гумон қилсангиз ёки ўзингизда аввалдан бор бўлган пулингиздан шубҳалансангиз, уни маҳаллий полиция бўлимига топширинг. Агар банкнот ҳақиқий бўлиб чиқса, у тез орада сизга қайтарилади. Агар у қалбаки бўлса— қайтарилемайди. Чунки қалбаки пулни қайтариб бериш, бундай пулни тарқатиш билан баробар бўлиб, конунга эид ҳаракат ҳисобланади.

Бошқа ўзгартишлар тўғрисида

2003 йили 20 долларли банкнотдаги Американинг бургут рамзига яшил, шофтолиранг ва ҳаворанг соялар қўшилди.

2004 йили 50 долларли банкнотда Американинг байроғи рамзи бўйлаб ҳаворанг ва қизил соялар берилди.

2006 йили 10 долларли банкнотга киритилган ўзгартиш Давлат Кутубхонаси ёритгичларига пушти, сариқ ва қизил рангли сояларни солишдан иборат бўлди.

Янги долларли банкнот

Кучли ҳимояланган. Нафисроқ безатилган. Ҳавфсизроқ.

Америка Құшма Штатлари ҳукумати тасвир ва ҳимоя воситаларини ўзгартышнинг сүнги услубиларидан фойдаланиб, валютаны қалбакилаштиришга қарши курашда олдинда бормоқда. Янги 5 долларли банкнот 2008 йилнинг бошиидан муомалага киритилади ва ундан сүнг эса навбат 100 долларли банкнотга келади. Янги 20 долларли банкнот 2003 йили, 50 долларли банкнот 2004 йили ва ниҳоят, 10 долларли банкнот 2006 йили муомалага киритилган.

Янги 5 долларли банкнотда 1990 йиллари биринчи маротаба қўлланилган иккита энг муҳим ҳимоя белгилари сақланиб қолган. Улар кўришга ёки текширишга осон ва қулай бўлган: сув белгиси ва ҳавфсизлик толасидир.

Сув белги

Иккинчи сув белги ўзгартишлар киритилган янги 5 долларли банкнотда қўлланилган. Банкнотни ёруғлик нурига тутиб туринг ва ундиға ҳавфсизлик толасини, ёки пластик чизиқчани (полосаки) топинг. У қоғозга сингрилиб, портретнинг ўнг тарафига вертикаль ҳолатда босилган. Унинг устига 5 ва «USA» сўзлари алмаштирилган ҳолда ёзиб қўйилган ва у қоғознинг иккала томонидан кўриниб туради.

Портрет ва тасвирилар

Банкнотни олди тарафдаги Президент Линcoln портретининг ўнг томонига ишоратиб, шунингдек, унинг орқа тарафидаги Линcoln Мемориали тасвири тушурилган жойлар ўрни силжилтилган. Портрет бироз юқорига кўтарилиган ва Президент елкалари чизиқларгача чизилган. Тасвирида гравюра элементларидан ҳам фойдаланилган бўлиб, улар Линcoln Мемориалинга ташкилланган тарафидан ишоратиб, шунингдек, унинг орқасидаги Линcoln Мемориали тасвирининг ўнг тарафидаги кичинча кўлиб сарик, рангли «5»лар босилган.

Кўзга осон ташланиш ҳусусияти

Пул қийматини аниқлашда қийналадиган, шунингдек, куриш қўбилияти ночор одамлар учун пурпур орқа томони ўнг тарафи пастидаги ийрик «5»сони рақами янги 5 долларли банкнотда янада катталаштирилган ва юқори контрастли пурпур рангли сиёҳ, билан босилган.

Ҳавфсизлик толаси

Банкнотни ёруғлик нурига тутиб туринг ва портретнинг ўнг тарафida жойлашган катта «5» рақами сув белгисининг борлигига ишонч хосил қилинг. У аввали чиқарилган 5 долларли банкнотдаги Президент Линcoln портрети сув белгисининг ўрнини эгаллаган. Унинг борлиги пул фони ичидага оқ, дарча орқали кўриниб туриди.

Сув белги

Банкнотни ёруғлик нурига тутиб туринг ва портретнинг ўнг тарафida жойлашган катта «5» рақами сув белгисининг борлигига ишонч хосил қилинг. У аввали чиқарилган 5 долларли банкнотдаги Президент Линcoln портрети сув белгисининг ўрнини эгаллаган. Унинг борлиги пул фони ичидага оқ, дарча орқали кўриниб туриди.

Озодлик рамзи

Ўзгартишлар киритилган 5 долларли банкнот фониги Американинг янги озодлик рамзи киритилди - Қўшма Штатларнинг бургут ва қалқондан иборат пурпур (тўқ-қизил, сийёхран) рангли Катта Мухри рамзи Президент Линcoln портретининг ўнг томонига босилди. Камалак шаклида жойлаштирилган пурпур рангли юлдузлар эса Катта Мухри ўраб туради. Хар бир қийматнинг озодлик рамзи ўзгача.

Портрет ва тасвирилар

Банкнотни олди тарафдаги Президент Линcoln портрети айланасига чизилган овал чегара, шунингдек, унинг орқа тарафидаги Линcoln Мемориали тасвири тушурилган жойлар ўрни силжилтилган. Портрет бироз юқорига кўтарилиган ва Президент елкалари чизиқларгача чизилган. Тасвирида гравюра элементларидан ҳам фойдаланилган бўлиб, улар Линcoln Мемориалинга ташкилланган тарафидан ишоратиб, шунингдек, унинг орқасидаги Линcoln Мемориали тасвирининг ўнг тарафидаги кичинча кўлиб сарик, рангли «5»лар босилган.

Кўзга осон

Пул қийматини аниқлашда қийналадиган, шунингдек, куриш қўбилияти ночор одамлар учун пурпур орқа томони ўнг тарафи пастидаги ийрик «5»сони рақами янги 5 долларли банкнотда янада катталаштирилган ва юқори контрастли пурпур рангли сиёҳ, билан босилган.

Микробосма

Жуда кичики булишлиги сабабли, микробосма услубида сўзларни ёзиш жуда кийин кечади. Янги 5 долларли банкнот олди тарафидаги уч жойда микробосма ишатилилган: «FIVE DOLLARS» сўзи банкнот кирғозининг чап ва ўнг тарафи оралиғига тақориблаб ёзилган; «E PLURIBUS UNUM» сўзи Катта Мухри ичидаги қалқон тегасига ёзилган; ва «USA» сўзи қалқонлар устуни орасига тақориблаб ёзилган. Банкнотни орқа тарафida катта килиб, пурпур рангли, кўзга осон ташланувчи «5» рақами чеккаси узра «USA FIVE» сўзлари ёзилган.

Қоғози

Банкнот қоғозининг тўртдан бир қисми каноп (ленидан) ва тўртдан бир қисми пахтадан ясалган бўйи, кўзил ва ҳаворанг толалардан иборат.

Ранги

Янги банкнотнинг энг кўзага ташланувчи фарқи шундаки, унинг ўртаси оч пурпур рангдан иборат бўлиб, чеккага борган сари купранг тусга кириб боради. Банкнотнинг олди тарафидаги портретнинг чап томонида, ҳамда унинг орқасидаги Линcoln Мемориали тасвирининг ўнг тарафida кичинча кўлиб сарик, рангли «5»лар босилган.

Серия номерлари

Банкнот олди тарафда, иккি жойда ўн бир рақам ва хафлардан иборат ўзига ҳос комбинация қўлланилган. 5 долларли янги банкнотнинг чап томонида жойлашган серия номери аввали банкнотларга қиёслагандан бироз ўнг тарафга сизлигиган.

Федерал резерв кўрсатчилар

Портретнинг чап тарафидаги умумий ёки универсал мурх бутун Федерал Резерв Тизимини ифодалайди. Чап томондаги серия номери тагидаги ёзув ва рақамлар банкнотнинг Федерал Резерв Банки томонидан босмадан чиқарилганини билдиради.

Янги валюта банкнотларининг жорий этилиши ҳақида кўпроқ маълумотга эга бўлай дессангиз,

www.moneyfactory.gov/newmoney мурожаат қилишингиз мумкин.